

Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży

I. Popularyzacja czytelnictwa dziecięcego i młodzieżowego

1. Biblioteki dla dzieci wczoraj i dziś / Grażyna Lewandowicz-Nosal. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2008. (BW 162409)
2. Biblioteki i książki w życiu nastolatka / red. nauk. Mariola Antczak, Agata Walczak-Niewiadomska. – Łódź : Wydaw. UŁ, 2015 (BW 172812)
3. Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej : rozwój, bariery, technologie : praca zbiorowa / pod redakcją Mai Wojciechowskiej. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2015. (BW 172258; BC 02 / 172191)
4. Edukacja czytelnicza dzieci w młodszym wieku szkolnym / Iwona Konopnicka . - Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013. (BW 170147)
5. Edukacja czytelnicza wyzwaniem współczesnej pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej / red. Anna Jakubowicz-Bryx . - Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2011. (BW 168324)
6. Edukacja medialna w kształceniu wczesnoszkolnym : praca zbiorowa / pod red. Zuzanny Zbróg. - Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2008. (BW 161720; BC 373.3-021.64 / 161719)
7. Elitarne i popularne wzory czytania / Jadwiga Kołodziejska. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2013. (BW 170883)
8. Książka i młody czytelnik : zbliżenia, oddalenia, dialogi : studia i szkice / Grzegorz Leszczyński, Michał Zajac. - Warszawa : Wydawnictwo SBP - Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2013. (BW 170886)
9. Książka o czytaniu / Justyna Sobolewska. - Warszawa : Wydawnictwo Iskry, 2016. (BW 174420, 174421)
10. Książki dla najmłodszych : od zera do trzech : poradnik / Grażyna Lewandowicz-Nosal. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2011. (BW 166923)
11. Książki w życiu najmłodszych / red. nauk. Mariola Antczak, Agata Walczak. - Warszawa : Wydawnictwo SBP ; Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2015. (BW 172830)
12. Kultura czytelnicza dzieci i młodzieży początku XXI wieku : szkice bibliologiczne / red. nauk. Mariola Antczak, Alina Brzuska-Kępa, Agata Walczak-Niewiadomska. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2013. (BW 172611)
13. Literackie inspiracje w rozwoju przedszkolaka / Alicja Ungeheuer-Gołąb. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2012. (BW 170191)
14. Między dzieciństwem a dorosłością : młodzież w bibliotece / pod red. Anny Marii Krajewskiej. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2012. (BW 168691)
15. Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / red. nauk. Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz ; Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Wydział Historyczny Uniwersytet Warszawski. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. (BW 173038)
16. Ocalone królestwo : twórczość dla dzieci, perspektywy badawcze, problemy animacji : sztambuch przyjaciół profesor Joanny Papuzińskiej / red. nauk. Grzegorz Leszczyński, Danuta

- Świerczyńska-Jelonek, Michał Zając. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2009. (BW 169355)
17. Od czterech do sześciu : książki dla przedszkolaka / Grażyna Lewandowicz-Nosal. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2012. (BW 168695)
 18. Po potopie : dziecko, książka i biblioteka w XXI wieku : diagnozy i postulaty : praca zbiorowa / pod red. nauk. Danuty Świerczyńskiej-Jelonek, Grzegorza Leszczyńskiego i Michała Zająca. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2008. (BC 82-93(091) / 162400)
 19. Poczytajmy : jak rozwijać w dziecku pasję czytania : poradnik / Mariella Lunardi ; tł. Stefan Tuszyński. - Kraków : Bratni Zew Wydawnictwo Franciszkanów, cop. 2011. (BW 167535, 174303)
 20. Rozwój kontaktów małego dziecka z literaturą : podręcznik / Alicja Ungeheuer-Gołąb. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ; [Rzeszów] : Uniwersytet Rzeszowski, 2011. (BW 167127, 167128)
 21. Szwecja czyta, Polska czyta / pod red. Katarzyny Tubylewicz i Agaty Diduszko-Zyblewskiej. - Warszawa : Wydaw. Krytyki Politycznej, 2015 (BW 172857, 174443)
 22. W kręgu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży / red. nauk. Mariola Antczak, Agata Walczak-Niewiadomska ; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ; Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2015. (BW 172966)
 23. Wielkie małe książki : lektury dzieci : i nie tylko / Grzegorz Leszczyński. - Poznań : Media Rodzina, 2015. (BC 83-93(091) / 173277)

II. Diagnozowanie potrzeb czytelniczych uczniów – teoria i praktyka

II.I Teoria – jak konstruować narzędzia badawcze?

1. Ankieta / Elżbieta Grabowska// W: Metody badań pedagogicznych w zarysie. - Warszawa 2009. - S. 48-53.
2. Ankieta biblioteczna / Iwona Klukowska// Wszystko dla Szkoły . - 2012, nr 3, s. 15
3. Ankieta dla nauczycieli badających rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci i rodziców // Monitor Dyrektora Przedszkola. – 2016, nr 68, s. 28
4. Ankieta dla uczniów na temat zainteresowań czytelniczych / Bogna Stępień // Głos Pedagogiczny. - 2013, nr 46, s. 32-34
5. Badanie czytelnictwa w bibliotece szkolnej : przegląd metod i technik badawczych / Joanna Setnikowska // Nowe w Szkole . - 2004, [nr] 1, s. 8-12
6. Bariery w dostępie do bibliotek szkolnych i sposoby ich diagnozowania / Joanna Naruszewicz // Poradnik Bibliotekarza. – 2015, nr 2, s. 5-9
7. Biblioteka – Edukacja / Katarzyna Materska . – Warszawa 1993. – S. 116-117 : Oczekiwania młodzieży [wobec bibliotek]; S. 142-148 :Przykładowe pytania ankiet badawczych ; (tryb dostępu: IBUK-Libra, strona startowa BP CEN – po bezpłatnej rejestracji w siedzibie biblioteki)
8. Eye-tracking w badaniach nad edukacją medialną / Marek Hallada// W: Edukacja a nowe technologie w kulturze, informacji i komunikacji / red. nauk. Dorota Siemieniecka. - Toruń 2015. - S. 487-498.
9. Internet w procesie realizacji badań / Magdalena Szpunar. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, cop. 2010.

10. Konstruowanie kwestionariusza ankiety : scenariusz szkoleniowej rady pedagogicznej / Krystyna Ratyńska-Olechnowska // Biblioteka w Szkole. - 2011, nr 3, s. 10-14
11. Kwestionariusze, wywiady, pomiary postaw / A. N. Oppenheim ; przeł. [z ang.] Stefan Amsterdamski. - Poznań : Zys i S-ka Wydaw., 2004.
12. Metoda i znaczenie w badaniach sondażowych / Howard Schuman ; przeł. Agata Grabowska ; red. nauk. Antoni Sułek. - Warszawa : Oficyna Naukowa, 2013.
13. Psychologia myślenia i postrzeganie czasu w szkolnej diagnozie / Kornelia Rybicka // Język Polski w Liceum . - 2013/2014, nr 4, s. 7-19

II.II Praktyka – badania czytelnicze

1. "Czytanie nie gryzie, ale..." : postawy gimnazjalistów wobec literatury / Anna Janus-Sitarz // Edukacja. - 2015, nr 1, s. 97-116
2. Czytanie (nie tylko) lektur szkolnych - dobrodziejstwo czy udręka? / Iwona Morawska // Język Polski w Liceum . - 2014/2015, nr 1, s. 21-36
3. Czytelnictwo wśród młodzieży / Ewa Zabielska // Poradni Bibliotekarza. - 2016, nr 3, s. 4-8
4. Czytelnictwo wśród uczniów / Ewa Dunin-Wilczyńska // Nowa Szkoła . - 2015, nr 7, s. 23-25
5. Ciągłość i zmiany w postawach czytelniczych młodzieży : (z ogólnopolskich badań czytelnictwa gimnazjalistów)/ Zofia Zasacka // W : Między dzieciństwem a dorosłością : młodzież w bibliotece / pod red. Anny Marii Krajewskiej. - Warszawa 2012. – S. 93-103 (BW 168691)
6. Dobre i złe strony stanu czytelnictwa w Polsce – badania, raporty i prawda / Barbara Maria Morawiec // Meritum. – 2016, nr 2, s. 8-13
7. Dziecięcy i młodzieżowi czytelnicy książek / Zofia Zasacka // Poradnik Bibliotekarza . - 2015, [nr] 5, s. 9-13
8. e-czytanie: jak, kiedy i dlaczego czytamy teksty cyfrowe? / Małgorzata Kisilowska // Meritum. – 2016, nr 2, s. 14-18
9. Książka i biblioteka w środowisku edukacyjnym / red. Elżbieta Barbara Zybert. – Warszawa 2002. – Rozdz. 3 : Jakość w pracy biblioteki ; (tryb dostępu: IBUK-Libra, strona startowa BP CEN – po bezpłatnej rejestracji w siedzibie biblioteki)
10. Lektury licealistów : kanon, badania , wnioski / Elżbieta Mazur // Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Dydaktyka. – 2012, z. 7, s. 188-204 (UwB Kampus, czytelnia; sygn. 0264452/72)
11. Nastolatki i książki – od czytania codziennego do unikania / Zofia Zasacka // Edukacja. – 2012, nr 2, s. 20-35
12. Nowa jakość w badaniach użytkowników bibliotek [procedury] / Edyta Kędzierska, Jolanta Sobielga, Aldona Zawałkiewicz // Bibliotekarz. – 2015, nr 1, s. 12-15
13. Praktyki czytelnicze na ekranie : wyniki badania czytelnictwa dzieci i młodzieży / Zofia Zasacka // Edukacja. - 2015, nr 2, s. 68-84
14. Preferencje czytelnicze najmłodszych / Emilia Całczyńska // Wychowanie w Przedszkolu . - 2013, nr 3, s. 10-13
15. Szkoła nieczytania / Joanna Cieloch-Niewiadomska // Kultura Współczesna : teoria, interpretacje, krytyka. - 2015, nr 2, s. 48-66 (Książnica; UwB Świerkowa)
16. Sztuka czytania potrzebą współczesnego człowieka / Grzegorz Baran // Język Polski w Gimnazjum. – 2013/2014, nr 3, s. 11-30
17. Użytkownicy bibliotek szkolnych / Agata Arkabus // Poradnik Bibliotekarza . - 2011, nr 9, s. 9-14
18. Użytkownik biblioteki współtwórcą życia bibliotecznego : wyniki badań ankietowych / Małgorzata Rokicka-Szymańska // Bibliotekarz. – 2015, nr 12. S. 12-16

19. Zainteresowania czytelnicze młodzieży szkół ponadgimnazjalnych / Katarzyna Szymczyk. // Piotrkowskie Studia Pedagogiczne. - T. 14 (2009), s. 203-212 (Książnica; czytelnia czasopism; sygn. Magazyn 4 012984)

II.III Kształtowanie postaw czytelniczych uczniów

Czym jest czytanie dla przyjemności?

1. Biblioteki i książki w życiu nastolatków / red. nauk. Mariola Antczak-Niewiadomska. – Warszawa : SBP ; Łódź : Wydaw. UŁ, 2015 (BW 172812)
2. Budowanie wspólnot czytelniczych – angielski projekt wspierający czytanie dla przyjemności / Zofia Zasacka //Bibliotekarz. – 2016, nr 12, s. 4-6
3. Czytam, bo... : rozwijanie kompetencji informacyjnych i czytelniczych kształtujących świat ucznia / Izabela Rudnicka // Meritum. – 2016, nr 2, s. 33-39
4. Czytanie (w) przestrzeni edukacyjnej / Mateusz Leszkowicz // Meritum. – 2016, nr 2, s. 40-45
5. Gimnazjaliści czytają dla przyjemności / Aneta Siernicka // UczMy. – 2016, nr 3, s. 29
6. Indeks w krótkich spodenkach / Anna Raczyńska// Edukacja i Dialog . - 2012, nr 1/2, s. 16-19
7. Książka o czytaniu / Justyna Sobolewska. - Warszawa : Wydawnictwo Iskry, 2016. (BW 174420, 174421)
8. Książkowy Wielki Post / Grzegorz Leszczyński // Meritum. – 2016, nr 2, s. 2-7
9. Opowieści, które zabierają gdzieś indziej, czyli kilka uwag o czytaniu i lekturach dzieci i młodzieży / Agnieszka Kruszyńska // Meritum. – 2016, nr 2, s. 19-25
10. Pod wpływem lektury / Katarzyna Moskal // Psychologia w Szkole. – 2015, nr 3, s. 12-16
11. Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze : o praktykach czytania literatury w szkole : konstatacje, oceny, propozycje / Anna Janus-Sitarz. - Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, cop. 2009.
12. Zaangażowanie w czytanie a osiągnięcia szkolne gimnazjalistów / Zofia Zasacka, K. Bulkowski // Edukacja. – 2015, nr 4, s. 107-129

Kształtowanie postaw czytelniczych uczniów – teorie i refleksje

1. Animacja czytelnictwa dziecięcego : koncepcje - doświadczenia - postulaty : praca zbiorowa / pod red. Joanny Papuzińskiej i Grażyny Walczewskiej-Klimczak. - Płock : 2004. (Książnica, sygn. Magazyn 5 135900)
2. Biografia jako strategia budowania wiedzy dziecka na temat nauki na przykładzie prozy Juliusza Jerzego Herlingera / Maciej Wróblewski // W: "Stare" i "nowe" w literaturze dla dzieci i młodzieży - biografie / pod red. Bożeny Olszewskiej, Olafa Pajęczkowskiego i Lidii Urbańczyk. - S. 295-306
3. Być razem przez wspólne czytanie / Alicja Baluch // Guliwer. – 2011, nr 1, s. 5-11
4. Cykl seansów głośnego czytania dzieciom / Mariola Kowalska, Hanna Andryszczyk, Maria Bednarczyk // UczMy. – 2016, nr 3, s. 19-22
5. Czytamy dziecku i z dzieckiem / Danuta Majkusiak // Biblioteka w Szkole. - 2014, nr 9, s. 19-21
6. Czytanie jako podróż – perspektywa edukacyjna / Marta Rusek // Edukacja. – 2012, nr 2, s. 44-51
7. Czytanie jako twórcze działanie / Ewelina Strawa // Edukacja. – 2012, nr 2, s. 60-67

8. Czytelnicтво w dobie informacji cyfrowej : rozwój, bariery, technologie : praca zbiorowa / pod redakcją Mai Wojciechowskiej. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2015. (BW 172258)
9. Dziecko, które czyta? : o rozbudzaniu zainteresowań czytelniczych uczniów klas I-III / Dorota Radzikowska // W : Edukacja czytelnicza wyzwaniem współczesnej pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej / red. Anna Jakubowicz-Bryx. – Bydgoszcz 2011. – 96-103
10. Edukacyjne i socjalizacyjne aspekty kultury popularnej : fascynacje literackie młodego pokolenia / Wiktoria Kiwior // Ogrody Nauk i Sztuk. - T. 4 (2014), s. 128-140 (Książnica, czytelnia czasopism; sygn. Magazyn 4 024878)
11. Jak kształcić kompetencje czytelnicze uczniów? / Aneta Gabryelczyk // UczMy. – 2016, nr 3, s. 7-8
12. Młodzież w bibliotece szkolnej: edukacja, wspomaganie, relaks / Bogumiła Staniów // W : Między dzieciństwem a dorosłością : młodzież w bibliotece / pod red. Anny Marii Krajewskiej. - Warszawa 2012. – S. 123-131 (BW 168691)
13. Kto czyta – rozumie / Maria Molicka // Psychologia w Szkole. – 2015, nr 3, s. 5-11
14. Najciekawsze książki naukowe. I to bez szukania / Ewa Skwarek // Bibliotekarz. – 2015, nr 4, s. 26
15. Nauka czytania / Natalia Minge, Krzysztof Minge // Psychologia w Szkole. - 2015, nr 3, s. 17-21
16. Nieczytanie przyczyną wykluczenia kulturalnego / Jadwiga Raczkowska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze . - 2007, nr 10, s. 6-13
17. Po prostu CZYTAJMY, czyli garść rozważań o rozwoju czytelnictwa / Sabina Fischer-Kotowska, Jolanta Nadolna // UczMy. – 2016, nr 3, s. 10-11
18. Popularyzowanie czytelnictwa wśród dzieci / Magdalena Kulus // Guliwer. - 2011, nr 1, s. 15-21
19. Potrzeby czytelnicze nastolatków a księgozbiory biblioteczne / Zofia Zasacka // Bibliotekarz. - 2015, [nr] 5, s. 4-13
20. Projekty upowszechniające czytelnictwo [w Polsce i na świecie] / Renata Ciesielska-Kruczek // Poradnik bibliotekarza. – 2015, nr 5, s. 14-21
21. Przemiana kompetencji czytelniczych dzieci pod wpływem mediów elektronicznych / Maria Kielar-Turska, Anna Kołodziejczyk // Wychowanie w Przedszkolu. – 2008, nr 4, s. 5-12
22. Rozwój kontaktów małego dziecka z literaturą : podręcznik / Alicja Ungeheuer-Gołąb. - Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ; [Rzeszów] : Uniwersytet Rzeszowski, 2011. (BW 167127)
23. Wychować miłośnika książki czyli Czytelnictwo i okolice / Justyna Truskolaska. - Tychy : "Maternus Media", 2007. (BW 160757)
24. Wychowanie przez czytanie / Irena Koźmińska, Elżbieta Olszewska. - Warszawa : Świat Książki, 2010. (BW 165719, 166803)
25. Współpraca biblioteki szkolnej z rodzicami uczniów / Gabriela Bonk // Biblioteka Centrum Informacji. - 2016, nr 2, s. 11-12

Kształtowanie postaw czytelniczych uczniów - porady praktyczne

1. Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam, wchodzę... / Karolina Pińkowska // UczMy. – 2016, nr 3, s. 32-33
2. Jak motywować uczniów do czytania za pomocą TIK, czyli jak technologia może stać się sprzymierzeńcem czytelnictwa / Magdalena Brewczyńska // Meritum. – 2016, nr 2, s. 77-81

3. Jak zachęcać do czytania : minilekcje dla uczniów gimnazjum i liceum / Kelly Gallagher ; tł. [z ang.] Magdalena Pagińska. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2007. (BW 159867)
4. Książka łączy pokolenia / Magdalena Ryszewska // UczMy. – 2016, nr 3, s. 27-28
5. Narysuj mi baranka [rysowanie lektur] / Katarzyna Szymańska // Meritum. – 2016, nr 2, s. 58-60
6. Noc detektywów : jak przygotować imprezę czytelniczną? / Beata Piasecka // Biblioteka w Szkole. - 2016, nr 4, s. 9-11
7. PoTIKaj... poczytaj, czyli jak za pomocą nowych technologii wspierać czytelnictwo / Bożena Boryczka // Meritum. – 2016, nr 2, s. 82-89

Opracowanie *Aniela Maciejczuk* – nauczyciel bibliotekarz CEN